

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/160/2014
Identifikačné číslo spisu:	5014201032
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5014201032.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: W. D., nar. XY, r. č.: XY, bytom Q., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 10, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/256/2014-21 zo 16.10.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/256/2014-21 zo 16.10.2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutie odporkyne č. XY z 18.08.2014, ktorým táto podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa z 03.06.2014 o starobný dôchodok, a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Proti rozhodnutiu odporkyne podal navrhovateľ včas opravný prostriedok, v ktorom namietal, že spĺňa podmienky pre priznanie starobného dôchodku a rozhodnutie odporkyne považuje za nezákonné a nepreskúmateľné.

Podľa krajského súdu v konaní nebolo sporným, že navrhovateľovi vznikol nárok na výsluhový dôchodok, ktorý mu bol aj podľa § 38 a § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) priznaný od 01.01.2005.

Výkon služby v I. kategórii funkcií navrhovateľovi teda nemal byť zohľadnený pre nárok a výšku dávky výsluhového zabezpečenia. Nároky vyplývajúce zo zamestnaní zaradených v minulosti do I. a II. pracovnej kategórie, resp. I. a II. kategórie funkcií, spočívajúce v znížení vekovej hranice pre nárok na starobný dôchodok sa vzhľadom na znenie § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zhodnocujú bez ohľadu na to, či išlo o výkon služby policajtov a vojakov, alebo výkon iného zamestnania, alebo o kombináciu

takýchto činností. Pri inom riešení by dochádzalo k nerovnosti oprávnených osôb pred zákonom a ich prípadnej diskriminácii len preto, že zamestnanie (poistená činnosť) bolo vykonávané v ozbrojených zboroch.

V ďalšom konaní krajský súd zaviazal odporkyňu rozhodnúť o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok znovu.

Proti zrušujúcemu rozsudku krajského súdu podala odporkyňa odvolanie v celom rozsahu pričom uviedla, že navrhovateľ je poberateľom výsluhového dôchodku, priznaného podľa § 38 a § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. od 01.01.2005. Na nárok uvedenej dávky bola navrhovateľovi zhodnotená doba služobného pomeru, ako aj tzv. civilná doba zamestnania. Rovnako bol navrhovateľovi priznaný nárok na skorší odchod do dôchodku, teda dosiahnutím 55 roku veku, nakoľko tento vykonával službu v I. kategórii funkcií viac ako 20 rokov. Zároveň bola suma výsluhového dôchodku navrhovateľa porovnaná so sumou starobného dôchodku určenou podľa § 131 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) spolu s prídavkom k tomuto dôchodku, pričom dávka sociálneho zabezpečenia je navrhovateľovi vyplácaná v sume pre neho výhodnejšej.

Z uvedeného teda vyplýva, že navrhovateľovi bola pre nárok na dávku sociálneho zabezpečenia hodnotená celá získaná doba poistenia, pričom boli zhodnotené aj jeho nároky vyplývajúce zo služby v I. kategórii funkcií. Preto odporkyňa nepripúšťa ďalšie, t.j. duplicitné zhodnotenie získanej doby poistenia ako aj nárokov vyplývajúcich zo služby v I. kategórii funkcií.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolacie námietky odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a preskúmané rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Navrhovateľ odporkyňou prezentované námietky nepovažoval za spôsobilé spochybniť správnosť záverov krajského súdu. Uviedol, že 11.05.2004 mu vznikol nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb., čo nespochybňuje ani odporkyňa, preto mala jeho žiadosti o priznanie starobného dôchodku vyhovieť.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

II.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru o potrebe zrušenia napadnutého rozsudku, pre jeho nepreskúmateľnosť, a preto postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f) v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré rozhodnutie správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Napadnutý rozsudok trpí vadami, pre ktoré odvolací súd nemohol zaujať stanovisko k zákonnosti rozhodnutia odporkyne, pretože zjavne nie je odôvodnený.

Odvolací súd má za to, že vlastné odôvodnenie rozsudku krajského súdu je nedostatočné s tým, že vlastný právny názor súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje, čo nezodpovedá zákonným limitom odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p.

Pre odvolací súd je nepochybné, že na str. 1 a 2 rozsudku krajského súdu sa nachádza iba konštatčná časť, pričom na posledných 2 stranách (str. 3 a 4) sa nachádzajú iba tri stručné odseky, ktoré je možné označiť za právne názory krajského súdu.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. „v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.“

Týmito vlastnosťami rozsudok krajského súdu nedisponuje, naopak ani odvolaciemu súdu nie je jasné z akých podkladov krajský súd vychádzal, preto je napadnutý rozsudok pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľný.

Odvolací súd pre doplnenie udáva, že súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premis došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. V prípade, keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba také rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky.

Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (m.m. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. II. ÚS 6/0 z 13. marca 2003).

Pretože napadnutý rozsudok krajského súdu bližšie neosvetľuje, v čom je preskúmané rozhodnutie odporkyne nezákonné, pričom odvolací súd nie je oprávnený, ani povinný, tieto postupy a hodnotenia nahrádzať, pretože takýmto postupom súdu by sa odňala možnosť konať pred súdom, došiel odvolací súd k potrebe zrušenia rozsudku krajského súdu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu postupovať tak, ako to načrtol odvolací súd v uznesení, t.j. jasne a zrozumiteľne osvetlí v čom vidí nedôvodnosť podaného opravného prostriedku, resp. nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne, znovu vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie odôvodní v súlade s požiadavkami podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).